

Δευτέρα 8/11/2021

Η Αόρατη Ζωή της Ευρυδίκης Γκουσμάο (2019)



Η ΑΟΡΑΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΓΚΟΥΣΜΑΟ A VIDA INVISIVEL DE EURIDICE GUSMAO

Σκηνοθεσία: Καρίμ Αϊνούζ

Σενάριο: Μάριο Χάουζερ, Ινέζ Μπορταγκαράι, Καρίμ Αϊνούζ, βασισμένο στο βιβλίο της Μάρτα Μπατάλα.

Ηθοποιοί: Κάρολ Ντουάρτε, Τζούλια Στόκλερ, Γκρεγκόριο Ντουβιέρ, Μπάρμπαρα Σάντος, Φλάβια Γκουσμάο, Μαρία Μανόελα.

Φωτογραφία: Έλεν Λουβάρ

Μοντάζ: Χάικε Παρπλιές

Μουσική: Μπένεντικτ Σίφερ

Χώρα: Βραζιλία, Γερμανία (Εγχρωμη)

Διάρκεια: 139'

Πρώτη προβολή: 7.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: 9.30 μ.μ.

Διακρίσεις: 37 Βραβεία και 51 Υποψηφιότητες

- Cannes Film Festival 2019: Βραβείο Un Certain Regard
- Cinema Brazil Grand Prize 2020: 5 Βραβεία, Β! Γυναικείου ρόλου, Σεναρίου, Φωτογραφίας, Σκηνοθεσίας, Κοστούμιών.
- CinEuphoria Awards 2021: 4 Βραβεία, Α Γυναικείου ρόλου, Β Γυναικείου Ρόλου, στις 10 καλύτερες ταινίες της χρονιάς, Βραβείο Κοινού
- Denver International Film Festival 2019: Βραβείο Κριστόφ Κισλόφσκι
- FEST International Film Festival 2020: Βραβείο Καλύτερης

ταινίας

- Havana Film Festival 2019: 3 Βραβεία, Σκηνοθεσίας, Φωτογραφίας, Παραγωγής, Καλύτερης ταινίας
- International Cinematographers' Film Festival Manaki Brothers 2019: Χρυσή Κάμερα στη Φωτογραφία (Λουβάρ)
- International Film Festival of Panama (IFF Panama) 2020: Βραβείο Κοινού
- Lima Latin American Film Festival 2019: 3 Βραβεία, Τιμητική Μνεία, Κοινού, Φωτογραφίας,
- Mar del Plata Film Festival 2019: Βραβείο Κοινού
- Munich Film Festival 2019: Βραβείο CineCoPro
- National Board of Review, USA 2019: Στις 5 Καλύτερες Ξενογλωσσες ταινίες
- Prêmio Guarani 2020: 6 Βραβεία, Σκηνοθεσίας, Β! Γυναικείου Ρόλου, Καλύτερης νέας Ηθοποιο, Κοστούμιών, Φωτογραφίας, Σεναρίου.
- ESC Film Festival, Brazil 2020: 2 Βραβεία, Κοινού στην Καλύτερη ηθοποιό και Κριτικών στη Φωτογραφία.
- São Paulo Association of Art Critics Awards 2020: APCA Trophy σε Καλύτερη ηθοποιό, Carol Duarte, Julia Stockler.
- The Platino Awards for Iberoamerican Cinema 2020: Βραβείο Καλύτερης ηθοποιού
- Valladolid International Film Festival 2019: 4 Βραβεία, Καλύτερης Ηθοποιού, Καλύτερης Ταινίας, FIPRESCI και Sociograph Award.

Δuo αδελφές που μεγαλώνουν μαζί στο Ρίο ντε Τζανέιρο θα χωριστούν στο τέλος της εφηβείας τους και θα περάσουν μια ζωή αναζητώντας η μια την άλλη.

Βραβείο καλύτερης ταινίας του τμήματος Ένα Κάποιο Βλέμμα στις Κάνες για ένα απόλυτα μοντέρνο μελόδραμα με αλμοδοβαρικό άρωμα, συναρπαστική αφήγηση και τρικυμιώδη συναισθήματα.

Αφιερωμένη, με μελοδραματικό πάθος και πυκνή ομορφιά, στις γυναίκες που δεν ήταν, στ' αλήθεια, αόρατες, η ταινία που κέρδισε το βραβείο του τμήματος «Ένα Κάποιο Βλέμμα» στο τελευταίο φεστιβάλ των Καννών.

Ο πρωτότυπος τίτλος της τελευταίας ταινίας του Βραζιλιάνου visual artist και κινηματογραφικού σκηνοθέτη Καρίμ Αϊνούζ («Madame Satã», «Futuro Beach»), τακτικού επισκέπτη όλων των μεγάλων σινε-φεστιβάλ, αφορά «μια αόρατη ζωή». Στην πραγματικότητα όμως όχι μόνο μία, αυτή της Εουρίντισε Γκουσμάο, αλλά κι εκείνη της αδερφής της Γκουίντα, και ακόμη περισσότερο την «αόρατη» ζωή την οποία επέβλεπε κι επιβάρυνε η βραζιλιάνικη πραγματικότητα σε όλους –και κυρίως όλες– όσοι είναι αναγκασμένοι να γεννιούνται και να πεθαίνουν εντός της.

Όπως οι αδερφές Εουρίντισε και Γκουίντα που, αν και αντίθετες ως χαρακτήρες, μεγαλώνουν αχώριστες. Η πρώτη ονειρεύεται μουσικές σπουδές στο ωδείο της Βιέννης, αλλά είναι η μικρότερη αυτή που θα το σκάσει απροειδοποίητα για το εξωτερικό, ερωτευμένη με τον Έλληνα ναυτικό Γιώργο. Όταν όμως εκείνος την εγκαταλείψει έγκυο στο πρώτο λιμάνι, η Γκουίντα θα επιστρέψει μετανωμένη στο Ρίο ντε Τζανέιρο της δεκαετίας του 1950, όπου τα ήθη δεν συγχωρούν παρόμοιες οικογενειακές ατιμώσεις.

Διαωμένη από τον πατέρα της, ο οποίος την πληροφορεί ψευδώς ότι η αδερφή της έχει εν τω μεταξύ φύγει κυνηγώντας καριέρα πιανίστριας στην Αυστρία, θα γεννήσει μόνη της το παιδί της, το οποίο θα σκεφτεί να εγκαταλείψει στο μαιευτήριο. Την ίδια στιγμή η Εουρίντισε θα αναγκαστεί να παντρευτεί έναν άντρα τον οποίο δεν θα αγαπήσει ποτέ, ενώ δεν θα μάθει πως η Γκουίντα επέστρεψε στην πόλη τους, πιστεύοντας πως ζει μια ευτυχισμένη ζωή στην Ευρώπη με τον Γιώργο.

Ονειροπόλες, δεμένες σε συναισθηματικές χίμαιρες γυναίκες, στενοκέφαλοι και φαλλοκράτες άντρες, αδιέξοδες σχέσεις, οικογενειακά δράματα και τραγικές συμπτώσεις... Το βιβλίο της Μάρτα Μπατάλια τα δένει σφιχτά πάνω στη μίζερη καθημερινότητα της βραζιλιάνικης μεσοαστικής καθημερινότητας και ο Καρίμ Αϊνούζ τα αφηγείται σαν ένα παλιομοδίτικο, αλά Ντάγκλας Σερκ μελόδραμα, που πατά και με τα δύο πόδια του στη λατινοαμερικανική γη. Έτσι, καθώς οι δεκαετίες περνούν και οι δύο αδερφές ζουν τη βουτηγμένη μέσα σε διαψεύσεις, όνειρα, χαρές και απογοητεύσεις ζωή τους αναζητώντας διαρκώς η μία την άλλη, η μυθιστορηματική πλοκή και τα θεαλωδή συναισθήματα δεν απομακρύνονται ποτέ από έναν γυμνό, θαρραλέο ρεαλισμό.

Με τον τρόπο που ο Πέδρο Αλμοδόβαρ εκμοντέρνισε το κλασικό χολιγουντιανό μελό, ο Αϊνούζ σκηνοθετεί με πάθος, κοινωνική ευαισθησία, οπτική μεγαλοπρέπεια (φωτογραφία της Ελέν Λουβάρ των «Πίνα Μπάους», «Xenia», «Ευτυχισμένος Λάζαρος») και ψυχολογική ακρίβεια μια ιστορία αδερφικής αγάπης που συγκινεί βαθιά. Ταυτόχρονα σχολιάζει τη θέση της γυναίκας στον σύγχρονο κόσμο, περιγράφει ωμά τον τρόπο με τον οποίο τα προσωπικά όνειρα καταλήγουν σε συλλογικές αυταπάτες και κερδίζει δίκαια το βραβείο καλύτερης ταινίας στο τμήμα Ένα Κάποιο Βλέμμα του Φεστιβάλ Καννών.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Δuo κορίτσια, δυο αδελφές, η 18χρονη Ερίντισε κι η 20χρονη Γκίντα, κουβεντιάζουν στην ακρογιαλιά: πρέπει να βιαστούν να γυρίσουν σπίτι, πλησιάζει καταιγίδα και οι γονείς, ο αστηρός φούρναρης μπαμπάς και η υποτακτική μαμά, τις περιμένουν. Διασχίζοντας το κοντινό δασάκι, η καθημέια παίρνει άλλη κατεύθυνση και χάνονται: για να βρεθούν, πρέπει η μια ν' ακολουθεί τη φωνή της άλλης, καθώς την καλεί με τ' όνομά της. Αυτή η πανέμορφη, ποιητική εναρκτήρια σκηνή της ταινίας, προοικονομεί την ιστορία δυο αδελφών, δυο γυναικών, που απαιτούν η μία την ύπαρξη της άλλης, γιατί μόνο σε συσχετισμό μαζί της είναι υπαρκτή κι η ίδια. Στο Ρίο Ντε Τζανέιρο του 1950, εκεί όπου η παρουσία των γυναικών είναι μόνο διακοσμητική, ή κόμοδο.

...

Απόλυτα απενοχοποιημένος, ο Αϊνούζ δημιουργεί ένα παθιασμένο μελόδραμα, όχι μόνο στο σενάριό του, με τη διάχυτη μελαγχολία και τις τραγικές ανατροπές, αλλά και, κυρίως, στη φορτισμένη εικόνα του, φωτισμένη μαγικά από την Ελέν Λουβάρ. Τα χρώματα πιο ζεστά κι από τους υγρούς καύσωνες του Ρίο Ντε Τζανέιρο, οι άντρες ντυμένοι ερμητικά, οι γυναίκες με τα ιδρωμένα κορμιά της δουλειάς και της κόπωσης γυμνά, όχι για έρωτα, αυτός ποτέ δεν έχει καλή έκβαση στην ταινία, αλλά επειδή τα ρούχα, οι επικέτες, τα πρότυπα είναι αφόρητα στο δέρμα. Οι ρόμπες, τα κομπινέζον, μια σωματικότητα πρακτική και γενναία, είναι το πρόσωπο αυτής της ταινίας, αφιερωμένης ολόψυχα στη δύναμη της γυναίκας, της αδελφής, κόρης, μητέρας, φίλης. Φεμινιστική ορμητική, αλλά και queer μ' έναν τρόπο που δηλώνει ότι, συχνά, η κατ' επιλογήν οικογένεια είναι καλύτερο απάγκιο από αυτή του αίματος.

...

Έχοντας ζήσει, για δυόμισι ώρες, στον πυρετό της επιθυμίας και της απώλειας, ο ρεαλισμός στο κλείσιμο της ταινίας φτωχάει το συναίσθημα που ως τότε ρέει σε αθωνία. Εστω κι έτσι, η ιστορία της Γκίντα και της Ερίντισε, των γυναικών που έζησαν - και ζουν ακόμα - αν όχι αόρατες, σίγουρα διάφανες, με το αντρικό βλέμμα να περνά από μέσα τους και να μην συνειδητοποιεί τη συμπαγή τους δύναμη, βρίσκει στο φιλμ του Αϊνούζ μια πανέμορφη τιμή που ξεχειλίζει πάθος.

ΛΗΔΑ ΓΑΛΑΝΟΥ

KARIM AÏNOUZ

Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος και Παραγωγός, γεννήθηκε το 1966 στην Fortaleza, Ceara, Βραζιλία. **Φιλμογραφία:** Neon River (pre-production), Queen's Gambit (pre-production), Algerian by Accident (post-production), 2020 Missão Perséfone (Short), 2020 Nardjes A. 2019 (Doc.), 2019 30/30 Vision: 3 Decades of Strand Releasing, 2019 Η Αόρατη Ζωή της Ευρωδικής Γκουσμάο, 2018 O Sol na Cabeça, 2018 Zentralf Flughafen THF (Doc.), 2015 Diego Velázquez ou le réalisme sauvage (TV Movie doc.), 2014/II Domingo (Doc.), 2014/I Domingo (Short), 2014 Short Plays (segment "Brazil"), 2014 Praia do Futuro, 2014 Cathedrals of Culture (Doc.) (segment "Centre Pompidou"), 2013 Venice 70: Future Reloaded (Doc., segment "O Homen Que Desarmava Bombas"), 2011 Sunny Lane (Doc. short), 2011 O Abismo Prateado, 2010 Alice: Um Especial em Duas Partes (TV Mini-Series- O Primeiro Dia do Resto da Minha Vida, 2009 Viajo Porque Preciso, Volto Porque te Amo, 2008 Alice (TV Series, 8 episodes), 2006 O ουρανός της Σουελί, 2004 Sertão de Acrílico Azul Piscina (Short), 2002 Mavtám Σατανάς, 1996 Paixao Nacional (Short), 1993 Seams (Short), 1992 O Presco (Short).